

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., 30 maja 2023 r.

Nasz znak: BF-VIII.431.2.2023.NMie

Sprawę prowadzi: Natalia Mielczarek

Telefon: 95 7851681

e-mail: natalia.mielczarek@lubuskie.uw.gov.pl

Pani

Izabella Staszak

Wójt Gminy Trzebiechów

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 6 marca 2023 r. do 28 kwietnia 2023 r. w Urzędzie Gminy w Trzebiechowie¹ została przeprowadzona w trybie zwykłym planowa kontrola finansowa² w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2022 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz realizacji dochodów budżetu państwa związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej. Kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności³. Czynności kontrolne prowadzone były zdalnie⁴ przez pracowników Wydziału Budżetu i Finansów Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. na podstawie upoważnień udzielonych przez Wojewodę Lubuskiego:

- Pani Natalia Mielczarek – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 52-1/2023 z dnia 2 marca 2023 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego,

- Pani Katarzyna Czapska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale Kontroli i Rozliczeń Finansowych – upoważnienie nr 52-2/2023 z dnia 2 marca 2023 r.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika jednostki pełniła Pani Izabella Staszak⁵.

Działalność jednostki w obszarze objętym kontrolą została oceniona pozytywnie z nieprawidłowością i uchybieniami.

Oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

I. SPORZĄDZENIE PLANU FINANSOWEGO DLA ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

¹ zwanym dalej Gminą lub UG

² art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (DZ.U. z 2023 r. poz. 190)) oraz art. 6 ust. 4 pkt. 3) ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224).

³ art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (DZ.U. z 2023 r. poz.190).

⁴ art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz.224).

⁵ Zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej z dnia 23 października 2018 r.

W ramach prowadzonych działań promujących ekologię, Lubuski Urząd Wojewódzki korzysta z papieru z recyklingu. Dbaj o naturę. Używaj papieru z odzysku.

Na realizację zadań Gmina Trzebiechów w 2022 r. otrzymała za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego dotacje na zadania bieżące w łącznej wysokości 4 577 413,65 zł, tj.:

- w § 2010 - *Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo gminnym) ustawami, z budżetu państwa w łącznej wysokości 3 112 215,65 zł,*
- w § 2060 - *Dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym), związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci w wysokości 1 464 238,00 zł,*
- w § 2320 - *Dotacja celowa otrzymana z powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego w wysokości 960,00 zł.*

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela 1. Plan, wykonanie i rozliczenie dotacji celowych w§2010, §2060 i §2320 kwoty w zł

Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja	
						Kwota	Data zwrotu
Paragraf 2010							
010	01095	Pozostała działalność	310 851,80	310 851,80	310 851,80	-	-
750	75011	Urzędy wojewódzkie	76 192,00	76 192,00	72 715,00	3 477,00*	25.01.2023
752	75212	Pozostałe wydatki obronne	2 000,00	2 000,00	1 764,79	235,21	30.11.2022
801	80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	20 173,97	20 173,97	20 173,97	-	-
852	85215	Dodatki mieszkaniowe	82,20	82,20	82,20	-	-
	85278	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	1 600,00	1 600,00	1 600,00	-	-
	85295	Pozostała działalność	323 315,68	323 315,68	319 535,25	3 780,43	30.12.2022
855	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 321 157,00	2 321 157,00	2 312 790,58	8 366,42	30.12.2022
	85503	Karta Dużej Rodziny	427,00	427,00	427,00	-	-
	85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	56 416,00	56 416,00	56 388,10	27,90	30.12.2022
Paragraf 2060							
855	85501	Świadczenie wychowawcze	1 464 238,00	1 464 238,00	1 464 220,28	0,51 17,21**	12.07.2022 14.02.2023

Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Plan po zmianach	Otrzymana dotacja	Wykonanie dotacji	Niewykorzystana dotacja
Paragraf 2320						
755	75515	Nieodpłatna pomoc prawna	960,00	960,00	960,00	-
-	-	Ogółem	4 577 413,65	4 577 413,65	4 561 508,97	15 904,68

*Dział 750 Rozdział 75011 - kwota niewykorzystanej i zwróconej dotacji wynosi 863,00 zł, natomiast 2 614,00 zł stanowi dotację na wydatki poniesione przez jednostkę ze środków własnych w poprzednim roku budżetowym.

**Dział 855 Rozdział 85501 – dotacja zwrócona na wniosek Wydziału Polityki Społecznej LUW.

Ustalono, że dotacje zostały wprowadzone do budżetu Gminy Uchwałą Rady Gminy w Trzebiechowie nr XXVI/208/2021 z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Trzebiechów na rok 2022, na podstawie informacji otrzymanej z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. – pismo BF-I.3110.44.2021.ASob z dnia 22 października 2021 r. Wszystkie zmiany planu dotacji dokonywane na podstawie decyzji Wojewody Lubuskiego lub decyzji Ministra Finansów wprowadzone zostały do budżetu Gminy Uchwałami Rady Gminy lub Zarządzeniami Wójta Gminy Trzebiechów. Plan finansowy po dokonanych zmianach został ustalony w wysokości 4 577 413,65 zł. Dotacje wydatkowano w kwocie 4 561 508,97 zł. Niewykorzystana dotacja wyniosła ogółem 13 290,68 zł, co stanowi 0,29% otrzymanej dotacji.

Z dotacji rozliczono się w terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.). Nie stwierdzono przekroczenia planu dotacji na zadania zlecone.

II. WYKORZYSTANIE I ROZLICZENIE DOTACJI CELOWYCH

Sprawdzono wydatki w wybranych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z przyjętą metodyką kontroli.

2.1. Dział 750 – Administracja Publiczna, rozdział 75011 – Urzędy Wojewódzkie

Na realizację zadań zleconych w rozdziale 75011 – Urzędy wojewódzkie w 2022 r. Gmina otrzymała dotację w kwocie: 76 192,00 zł, z czego kwota w wysokości 2 614,00 zł dotyczyła wydatków poniesionych przez jednostkę ze środków własnych w 2021 r., a zwróconych w kontrolowanym okresie. Dotacja została wydatkowana w kwocie: 75 329,00 zł, tj. 98,87% otrzymanej dotacji, z czego w 2022 r. wydatkowano kwotę 72 715,00 zł. Niewykorzystana część dotacji została zwrócona do budżetu państwa w należytym terminie i wysokości. Na podstawie Sprawozdania Rb-50W za IV kwartał 2022 r., ewidencji księgowej na koncie 130-1 oraz dokumentacji źródłowej ustalono, że środki zostały przeznaczone na sfinansowanie części wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników UG realizujących zadania zlecone, zakup materiałów i wyposażenia oraz zakup usług pozostałych. Sprawdzeniu poddano 100% wydatków w następującej szczegółowości:

- §4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników w wysokości 53 131,00 zł,
- §4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości 9 670,00 zł,
- §4120 – Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy w wysokości 1 097,00 zł,
- §4210 – Zakup materiałów i wyposażenia w wysokości 3 998,00 zł,
- §4300 – Zakup usług pozostałych w wysokości 4 819,00 zł.

W ramach kontroli zweryfikowano wydatki na wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi, które zostały dokonane przez kontrolowaną jednostkę w 2022 r., w łącznej wysokości 63 898,00 zł. Zgodnie z informacją uzyskaną od Pani Ewy Kulik – Skarbnika Gminy w 2022 r. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej były wykonywane przez Kierownika USC na cały etat oraz podinspektora UG, który wykonuje zadania podczas nieobecności Kierownika USC⁶. Kontrola dokumentów źródłowych potwierdziła, że w zakresach czynności dla stanowisk pracy ww. pracowników wskazane zostały zadania zlecone z zakresu administracji rządowej dotyczące w szczególności: przepisów ustawy prawo o aktach stanu cywilnego, przepisów ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych, ewidencji działalności gospodarczej oraz obrony narodowej. Kontrolujący ustalili, że wydatki poniesione w omawianym rozdziale zostały przebiegowane z rozdziału 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) na podstawie PK – poleceń księgowania na łączną kwotę: 63 898,00 zł, tj.: PK nr 26 z dn. 31.03.2022 r. na kwotę: 16 384,00 zł, PK nr 58 z dn. 30.06.2022 r. na kwotę: 14 494,00 zł, PK nr 96 z dn. 30.09.2022 r. na kwotę: 18 958,00 zł, PK nr 134 z dn. 30.12.2022 r. na kwotę: 14 062,00 zł. Na podstawie kart wynagrodzenia osobowego za poszczególne miesiące 2022 r., potwierdzono prawidłowość poniesionych wydatków w omawianej klasyfikacji. Pozostała część kontrolowanych wydatków została poniesiona na zakup materiałów i wyposażenia w szczególności: materiałów biurowych, tonerów, środków czystości, druków do USC i ewidencji ludności, karty elektronicznej do systemu Źródło PC ID, łańcucha USC i kwiatów na uroczystość zawarcia związku małżeńskiego oraz zakup usług pozostałych polegających na usługach pocztowych, dzierżawie urządzenia biurowego, wyrobieniu pieczętek na potrzeby USC, koszty transportu i ubezpieczenia, asystę techniczną oprogramowania USC oraz jego aktualizacji i modyfikacji. Część wydatków poniesionych w IV kwartale 2022 r. w §4210 oraz w §4300 została przebiegowana z rozdz. 75023⁷ tj. z zadań własnych na zadania zlecone. Wydatki zostały dokonane w trybie §4 ust. 1 *Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej zamówienia nieprzekraczającej kwoty 130 000,00 zł*⁸ tj., jeżeli wartość zamówienia nie przekracza kwoty 10 000 zł netto rocznie na zakup towarów i usług tego samego rodzaju, wydatek może być dokonany z zachowaniem zasady rozeznania rynku i konkurencyjności bez stosowania pisemnego zlecenia a uzasadnienie wydatku sporządza się w formie opisu na dokumencie. W przypadku wydatków na materiały biurowe oraz dzierżawę kserokopiarki UG wyłonił wykonawcę po przeprowadzeniu rozeznania rynku potencjalnych wykonawców⁹. Podstawą dokonywania wydatków przez Gminę na aktualizację i modyfikację oprogramowania USC, dzierżawę kserokopiarki, dostawę materiałów biurowych i usługę pocztową były umowy z Wykonawcami. Zapłaty za materiały i usługi dokonywano w terminach określonych na fakturach, zgodnie z zawartymi umowami, a w jednym przypadku termin zapłaty faktury został uzgodniony ze sprzedawcą¹⁰. Faktury za zrealizowane wydatki zostały odpowiednio zadekretowane, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowych oraz zatwierdzone

⁶ Wyjaśnienie nr 4 Pani Ewy Kulik – Skarbnika Gminy przesłane poprzez e-mail w dniu 25.04.2023 r.

⁷ Przebiegowania dokonano na podstawie PK nr 134 z dnia 30.12.2022 r.

⁸ Zarządzenie nr 120.7.2021 Wójta Gminy Trzebiechów z dnia 27.09.2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 000,00 złotych.

⁹ Zgodnie z §4 ust. 2 Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej zamówienia nieprzekraczającej kwoty 130 000,00 zł.

¹⁰ Wyjaśnienie nr 4 Pani Ewy Kulik – Skarbnika Gminy przesłane poprzez e-mail w dniu 25.04.2023 r.

do wypłaty przez upoważnione osoby. Zespół kontrolny potwierdza, że dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo ujęta w ewidencji księgowej i sprawozdaniu budżetowym.

2.2.Prawidłowość wyliczenia kwot i wydatkowania dotacji na koszty obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w rozdz. 01095, 80153, 85215, 85295, 85501, 85502.

Zgodnie z przyjętą metodyką doboru próby do kontroli, sprawdzeniu poddano prawidłowość wyliczenia kosztów obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w rozdziałach: 01095, 80153, 85215, 85295, 85501 oraz 85502. W wyniku czynności kontrolnych potwierdzono prawidłowość wyliczenia przez Gminę w 2022 r. kosztów obsługi w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, tj.:

- zgodnie z art. 8 ust. 5 Ustawy z dn. 10.03.2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2188 ze zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 846) w rozdziale 01095 koszty ustalania i wypłacania przez Gminę zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym wyniosły 6 095,13 zł i nie przekroczyły 2% łącznej kwoty wypłaconych dotacji¹¹,
- zgodnie z art. 55 ust. 9 Ustawy z dn. 27.10.2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 ze zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 ze zm.) w rozdziale 80153 koszty związane z zapewnieniem sfinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla publicznych szkół podstawowych i artystycznych wynoszą 1% przekazanej kwoty dotacji¹², kontrolowana jednostka nie wydatkowała środków tytułem kosztów obsługi zadań zleconych w tej klasyfikacji¹³,
- zgodnie z art. 5f ust. 3 Ustawy z dn. 10.04.1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716 ze zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 ze zm.) w rozdziale 85215 koszty wypłacania przez Gminę odbiorcom wrażliwym energii elektrycznej wyniosły 1,60 zł i nie przekroczyły 2% łącznej kwoty wypłaconej dotacji¹⁴,
- zgodnie z art. 4 ust. 2 Ustawy z dn. 17.12.2021 r. o dodatku ośtonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1 ze zm.) w rozdziale 85295 koszty wypłacania odbiorcom dodatku ośtonowego wyniosły 6 265,39 zł i nie przekroczyły 2% łącznej kwoty wypłaconych dotacji¹⁵,
- zgodnie z art. 24 ust. 1 Ustawy z dn. 17.09.2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1981 ze zm.) w rozdziale 85501 koszty obsługi świadczenia wychowawczego wyniosły 4 831,98 zł i nie przekroczyły 0,33% otrzymanej dotacji¹⁶,
- zgodnie z art. 33 ust. 2a Ustawy z dn. 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm., Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.) oraz z art. 31 ust. 3 Ustawy z dn. 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1205 ze zm.) w rozdziale 85502 Gmina poniosła koszty na obsługę: świadczeń rodzinnych, świadczenia rodzicielskiego, składek emerytalnych i rentowych z ubezpieczenia społecznego, składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz

¹¹kwota wypłaconej dotacji: 304 756,67 zł, należna kwota kosztów obsługi: 6 095,13 zł.

¹² kwota przekazanej dotacji: 20 173,97 zł, należna kwota kosztów obsługi: 201,73 zł.

¹³ Wyjaśnienie nr 2 Pani Ewy Kulik – Skarbnika Gminy Trzebiechów przekazane poprzez e-mail w dniu 17.04.2023 r.

¹⁴ kwota wypłaconej dotacji: 80,60 zł , należna kwota kosztów obsługi: 1,61 zł.

¹⁵ Kwota wypłaconych dotacji: 313 269,86 zł, należna kwota kosztów obsługi: 6 265,39 zł.

¹⁶ kwota otrzymanej dotacji: 1 464 238,00 zł, należna kwota kosztów obsługi: 4 831,98 zł.

świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które w łącznej wysokości stanowiły kwotę 67 338,32 zł i nie przekroczyły należnej Gminie kwoty kosztów obsługi w omawianej klasyfikacji, tj., 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne, składki emerytalne i rentowe oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 30,00 zł od wydanej decyzji w sprawie świadczenia rodzicielskiego¹⁷.

Dodatkowo zweryfikowano prawidłowość wydatkowania środków poniesionych na koszty związane z obsługą zadań w rozdziałach: 01095 oraz 85501. Na podstawie badanej próby Zespół kontrolny ustalił, że dotacja została wydatkowana w szczególności na:

- przebieganie części wydatków na wynagrodzenie wraz z pochodnymi pracownika UG przygotowującego decyzję dot. zwrotu części podatku akcyzowego oleju napędowego używanego do produkcji rolnej. Zespół kontrolny potwierdził, że w zakresie czynności danego stanowiska pracy wskazane zostało przedmiotowe zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Wydatki poniesione w rozdziale 01095 zostały

przebiegane z rozdziału 75023 – Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu) na podstawie PK nr 37 z dn. 29.04.2022 r. na kwotę: 4 303,80 zł. Na podstawie list płac nr 2 i 3 za miesiąc luty i marzec 2022 r. potwierdzono prawidłowość poniesionych wydatków w omawianej klasyfikacji,

- przebieganie części wydatków na wynagrodzenie wraz z pochodnymi pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej¹⁸ pomagającego sporządzać decyzję, listy wypłat świadczenia wychowawczego a także obsługi systemu, sporządzania sprawozdań i udzielania informacji m.in. w zakresie świadczenia wychowawczego. Zespół kontrolny potwierdził, że w zakresie czynności danego stanowiska pracy wskazane zostało przedmiotowe zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Na podstawie list płac nr 1, 2 i 3 za miesiące od stycznia do marca 2022 r. potwierdzono prawidłowość poniesionych wydatków w rozdziale 85501.

III. PRZEKAZANIE DOTACJI DO JEDNOSTEK PODLEGLYCH REALIZUJĄCYCH ZADANIA ZLECONE Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Gmina Trzebiechów otrzymała w 2022 r. z budżetu państwa dotację w dziale 801-Oświata i wychowanie w wysokości 20 173,97 zł (§2010), 852 – Pomoc społeczna w wysokości 324 997,88 zł (§2010) oraz w dziale 855 – Rodzina w wysokości 3 842 238,00 zł (§2010, §2060). Dotacja została przekazana w rozdziale 80153 na rachunek Zespołu Edukacyjnego oraz w rozdziałach: 85215, 85278, 85295 oraz 85501, 85502, 85503 i 85513 na rachunek GOPS w Trzebiechowie¹⁹. Na podstawie ewidencji księgowej na koncie 223-1 oraz 223-3 ustalono, że na rachunek Zespołu Edukacyjnego oraz GOPS w Trzebiechowie UG przekazał całość środków otrzymanych w ramach dotacji z budżetu państwa wraz z własnymi środkami²⁰. W toku kontroli ustalono, że powyższe środki przekazywane były

¹⁷ Łączna kwota otrzymanej dotacji na: świadczenia rodzinne, składki emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego wyniosła 2 239 612,00 zł, należna kwota kosztów obsługi: 67 188,36 zł, kwota dotacji na świadczenia rodzicielskie wyniosła 81 395,00 zł, należna kwota kosztów obsługi: wystawiono 5 decyzji administracyjnych: 150,00 zł; łączna należna kwota kosztów obsługi w rozdz. 85502: 67 338,36 zł.

¹⁸ zwanym dalej GOPS

¹⁹ Szczegóły dotyczące organizacji GOPS zostały omówione w punkcie 4.1 niniejszego dokumentu.

²⁰ Wyjaśnienie nr 2 Pani Ewy Kulik – Skarbnika Gminy Trzebiechów przekazane poprzez e-mail w dniu 17.04.2023 r.

w sposób umożliwiający pełną i terminową realizację zadań zleconych, tym samym potwierdzono prawidłowość przepływów finansowych na konto Zespołu Edukacyjnego i GOPS w Trzebiechowie w ww. rozdziałach.

IV. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETU PAŃSTWA

Wartość planowanych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami, do zrealizowania przez Gminę w 2022 r. została ustalona na kwotę 35 050,00 zł. Na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kw. 2022 r. (korekta nr 2) wysokość dochodów wykonanych w 2022 r. wyniosła 39 925,48 zł, co stanowi 113,91% dochodów planowych. Dane dotyczące wykonania i wysokości odprowadzonych dochodów na rachunek LUW w rozdziale 85502 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Dochody odprowadzone do budżetu państwa w 2022 r. Kwoty w zł

Rozdział	Paragraf	Plan dochodów	Dochody wykonane	Dochody należne dla budżetu państwa	Dochody przekazane dla budżetu państwa
85502	0920	0,00	27 801,39	27 801,39	25 937,12
	0980	35 050,00	12 124,09	7 274,45	7 228,04
RAZEM		35 050,00	39 925,48	35 075,84	33 165,16*

* Różnica pomiędzy dochodami należnymi a przekazanymi wynika z faktu przekazania dochodów wykonanych w roku 2022 w roku następnym. Różnica wynosi 1 910,68 zł (1 864,27 zł – 85502-0920, 46,41 zł – 85502 – 0980) i została opisana w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2022 r.

Zgodnie z przyjętą metodologią szczegółowej kontroli poddano prawidłowość ustalenia należności oraz pobrania i rozliczenia dochodów uzyskanych w rozdziale 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Ponadto kontroli poddano 100% dochodów wykonanych przez Gminę w rozdziale 85502 pod kątem terminowości odprowadzania na rachunek budżetu państwa oraz dokonywania należnych potrąceń.

4.1 Informacje ogólne

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²¹ (Dz.U. z 2021 r. poz. 877 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1205) przyznawanie i wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest zadaniem zleconym gminie z zakresu administracji rządowej finansowanym z budżetu państwa w formie dotacji celowej. Zadanie realizowane było przez GOPS, który wykonuje m.in. zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę²². Zgodnie z regulaminem

²¹ zwana dalej ustawą o p.o.u.d.a.

²² Uchwała Nr V/35/2015 Rady Gminy w Trzebiechowie z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiechowie, zmieniona Uchwałami Nr XIII/94/2016 z 13 kwietnia 2016 r. oraz XXI/145/2017 z 22 lutego 2017 r.

organizacyjnym²³ GOPS ośrodkiem kieruje Kierownik, który został upoważniony²⁴ m.in. do prowadzenia postępowania oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W kontrolowanym okresie w jednostce obowiązywały zasady (polityka) rachunkowości oraz Zakładowy Plan Kont GOPS w Trzebiechowie wprowadzone Zarządzeniem Nr 1/2014 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiechowie z dnia 02 stycznia 2014 r.

W związku z nowym Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 września 2017 r., Zespół kontrolny zwraca uwagę na potrzebę uaktualnienia przez GOPS zasad (polityki) rachunkowości.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że wyegzekwowane przez komornika należności wpływały na rachunek GOPS, następnie dokonywano podziału wpłaconych kwot na dochód budżetu państwa, dochód jst oraz odsetki. Na podstawie dokonanego podziału środki były księgowane na koncie 130-2 wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Następnie dochody oprowadzane były na rachunek UG, skąd dokonywany był przelew do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego²⁵.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Kierownika GOPS ustalono, że świadczenia dotyczące funduszu alimentacyjnego²⁶ obsługiwane są za pomocą programu Top-Team TT-Fundusz Alimentacyjny²⁷, natomiast dla zaliczki alimentacyjnej²⁸ prowadzona jest ewidencja ręczna²⁹.

Ponadto kontrolujący ustalili, że:

- należności z tytułu FA księgowane są z podziałem na dłużników na koncie 240-2-1 w części dotyczącej budżetu państwa oraz 240-2-2 w części dotyczącej budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Przypisy należności dokonywane są miesięcznie oraz kwartalnie w zakresie odsetek.
- w 2022 r. nie dokonano umorzenia, rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności z tytułu FA i ZA oraz nie wystawiono decyzji w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń³⁰. Nie dokonano również wygaszenia należności w związku ze śmiercią dłużnika,
- zaliczka alimentacyjna ewidencjonowana była w §0970 – Wpływy z różnych dochodów, zamiast w §0940 - Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych. W przedmiotowym zakresie Ministerstwo Finansów zajęło stanowisko w piśmie z dnia 22 lutego 2017 r. będącym odpowiedzią na pytanie zadane przez Redakcję Poradnika Rachunkowości Budżetowej, z którego wynika, że zarówno dochody, jak i wydatki powinny być klasyfikowane w podziałkach możliwie najlepiej oddających charakter ewidencjonowanych środków.

²³ Regulamin organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiechowie stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 5/2021 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiechowie z dnia 23 sierpnia 2021 r.

²⁴ Upoważnienie Nr 17/2008 Wójta Gminy Trzebiechów z dnia 31 lipca 2008 r.

²⁵ zwany dalej LUW

²⁶ zwany dalej FA

²⁷ zwany dalej Top Team

²⁸ zwanej dalej ZA

²⁹ ZA do 2008 r. rozliczana była w programie SPUTNIK, który w 2008 r. wycofano z rynku

³⁰ Informacja Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiechowie

Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z 22 grudnia 2016 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z paragrafu dochodowego 097 wyodrębniono m.in. paragraf 094 – Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych, który ma zastosowanie od 1 stycznia 2017 roku. Po ww. zmianie paragraf 097 – Wpływy z różnych dochodów obejmuje wszystkie pozostałe dochody nieobjęte poszczególnymi paragrafami, w szczególności: spłatę stypendiów i zasiłków zwrotnych wypłaconych w okresie studiów, zwrot kosztów kształcenia w razie niepodjęcia przez absolwenta pracy itp., zwrot kosztów szkolenia pracowników, wpływy z tytułu wynagrodzenia dla płatnika z tytułu wykonywania zadań określanych przepisami prawa, wpływy za czynności polegające na zapewnieniu bezpieczeństwa imprez masowych, wpływy z tytułu udostępniania informacji publicznej zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, wpłaty od Banku Gospodarstwa Krajowego. W związku z powyższym wpływy z tytułu zwrotów zaliczek alimentacyjnych wypłaconych na podstawie art. 42 ustawy o p.o.u.d.a., które do 31 grudnia 2016 r. w ośrodkach pomocy społecznej klasyfikowane były w paragrafie 097 – Wpływy z różnych dochodów z odpowiednią czwartą cyfrą, od 1 stycznia 2017 roku należy klasyfikować w paragrafie dochodowym 094 – Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych z odpowiednią czwartą cyfrą. Wyjaśnień w przedmiotowym zakresie udzieliła Skarbnik Gminy Trzebiechów informując, że „Gmina Trzebiechów w sprawozdaniach wykazywała zaliczkę alimentacyjną w paragrafie 0970 na podstawie jednostkowych sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiechowie. Ponieważ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych nie wskazuje wprost zalecanego paragrafu dla zaliczki alimentacyjnej, (...) zastosowany przez nas paragraf 0970 wydał nam się prawidłowy. W związku ze wskazaniem przez Panią kontrolującą jednak błędnej interpretacji stosowania par. 0970 oraz uwzględniając stanowisko Ministerstwa Finansów w tym zakresie w roku 2023 GOPS dokona przeksięgowania należności z par. 0970 na 0940 w celu uniknięcia nieprawidłowości ujęcia w księgach rachunkowych zaliczki alimentacyjnej (...)” Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienie i w związku z zapewnieniem zmiany odstępuje od formułowania zalecenia w tym zakresie.

4.2 Prawidłowość ustalania i pobierania należności budżetu państwa

Zgodnie z przyjętą metodologią kontroli poddano prawidłowość naliczania należności oraz pobierania i rozliczania dochodów budżetu państwa. Kontroli dokonano na próbie obejmującej ośmiu dłużników alimentacyjnych, od których odnotowano wpłaty w następujących paragrafach:

- §0920 – Wpływy z pozostałych odsetek – w łącznej wysokości 19 468,95 zł,
- §0980 – Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń funduszu alimentacyjnego – w łącznej wysokości 10 303,80 zł.

Szczegółowy wykaz skontrolowanych dłużników alimentacyjnych wraz z analizą stanu zadłużenia, wpłat i kwot pozostałych do spłaty znajduje się w aktach kontroli.

Na podstawie badanej próby ustalono, że:

- dłużnicy alimentacyjni zobowiązani byli do zwrotu należności w wysokości wypłaconych świadczeń na rzecz osób uprawnionych, które nabyły prawo do świadczeń w drodze decyzji Wójta Gminy Trzebiechów,
 - dla każdego dłużnika prowadzona była w programie Top Team imienna ewidencja wpłat, w której wskazywano daty wpłat należności, wysokość wpłat z tytułu FA oraz należnych odsetek,
 - w pięciu kontrolowanych przypadkach osoby uprawnione pobierały świadczenia z tytułu FA w kontrolowanym okresie, tj. w 2022 r.
 - przypisy należności dokonywane były w programie Top Team w prawidłowych wysokościach wynikających z kwot określonych w decyzjach Wójta Trzebiechowa,
 - w jednym z kontrolowanych przypadków dłużnik posiadał zadłużenie z tytułu ZA,
 - GOPS jako organ właściwy wierzyciela każdorazowo weryfikował, czy dana osoba jest uprawniona do świadczenia z FA, tj. czy spełnia kryteria określone w art. 9 ust.1, 1a ustawy, czy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 900,00 zł wynikającej z art. 9 ust. 2 ustawy o p.o.u.d.a. W jednym przyjętym do próby przypadku świadczenie z FA zostało przyznane w niepełnej wysokości ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego, co jest zgodne z art. 9 ust. 2a ustawy o p.o.u.d.a.
 - w jednym z kontrolowanych przypadków na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonano zmiany decyzji przyznającej świadczenie z FA wraz z wyrównaniem za okres od dnia zmiany wysokości zasądzonych alimentów do dnia wpływu tytułu wykonawczego do organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne, co pozostaje w zgodzie z art. 29 ust. 1 i 4 ustawy o p.o.u.d.a.,
 - analityczny rejestr dłużników posiadających zadłużenie z tytułu FA, odsetek od FA prowadzony był w programie merytorycznym Top Team,
 - zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o p.o.u.d.a. z wpłat uzyskanych od komornika w pierwszej kolejności zaspokajane były należności z tytułu FA,
 - wpłacone należności z tytułu FA, GOPS w pierwszej kolejności zaliczał na poczet naliczonych odsetek za opóźnienie w spłacie – zgodnie z art. 1026 §2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz.1805 ze zm.),
 - kwoty wyegzekwowanych należności zapisane i rozliczane były w programie Top Team z datą zdarzenia, tj. z datą wskazaną przez komornika w treści wyciągu bankowego, za wyjątkiem dwóch wpłat, które zostały rozliczone z inną datą, mimo iż w tytule przelewu bankowego wskazana była data z jaką należało przyjąć kwotę do rozliczenia. W przedmiotowej sprawie wyjaśnień udzielił Kierownik GOPS informując, że „(...) najprawdopodobniej nastąpił błąd ludzki – pomyłka we wprowadzeniu daty do programu TT-FA podczas rozliczania wpłat(...)”³¹.
- Zespół kontrolny przyjmuje przedmiotowe wyjaśnienie oraz w związku z faktem, że błąd w ujęciu dotyczył jedynie dwóch, spośród 82 skontrolowanych wpłat, zaewidencjonowanych z jedno oraz siedmiodniowym opóźnieniem, odstępuje od formułowania zaleceń w tym zakresie.
- kwoty wpłat ujęte w programie Top Team dla poszczególnych dłużników były rozliczane w tej samej wysokości co kwoty wpłat wniesione przez komornika, wynikające z wyciągów bankowych,
 - dane wykazane w *Raporcie zwrotów na Fundusz Alimentacyjny stan na dzień 2022-12-31 są spójne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27ZZ za IV kwartał 2022 r.*

³¹ Wyjaśnienia z dnia 29.03.2023 r. – pełna treść wyjaśnień w aktach sprawy

Na podstawie dokonanej analizy zespół potwierdza prawidłowość działań GOPS w przedmiotowym zakresie.

4.3. Terminowość odprowadzania dochodów i dokonywanie należnych potrąceń

Zgodnie z przyjętą metodologią doboru próby, szczegółowej kontroli poddano terminowość przekazywania na rachunek budżetu państwa dochodów wykonanych w 2022 r. w dziale 855, rozdziale 85502 w paragrafach: 0920, 0980 na łączną kwotę: 39 925,48 zł.

Na podstawie ewidencji księgowej GOPS na kontach 130, 240, 225 oraz ewidencji księgowej UG na koncie 133-3 (w korespondencji z kontem 224-5) prowadzonej w podziale na paragrafy, Zespół kontrolny potwierdził, że dochody uzyskane w 2022 r. przez Gminę z tytułu FA oraz odsetek zostały wyliczone w prawidłowych wysokościach oraz przekazane na rachunek budżetu państwa zgodnie z terminami wynikającymi z art. 255 ustawy o finansach publicznych, za wyjątkiem dochodów wykonanych na kwotę 3 748,26 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie zawarto w poniższej tabeli.

Tabela nr 3. Dochody wykonane w 2022 r. w rozdziale 85502 i przekazane po terminie
Kwoty w zł

Dochód wykonany za okres	§	Kwota dochodu należnego BP	Ustawowy termin odprowadzenia dochodu	Data odprowadzenia dochodu	Ilość dni po terminie	Kwota odsetek za nieterminowe przekazanie dochodów ³²
11-20.01.2022r.	0920	0,03	25.01.2022r.	26.01.2022r.	1	0,00
suma		0,03				0,00
21.02 -10.03.2022r.	0920	1 098,28	15.03.2022r.	24.03.2022r.	9	2,71
suma		1 098,28				2,71
11-20.07.2022r.	0920	240,08	25.07.2022r.	12.08.2022r.	18	1,89
	0980	499,19				3,94
suma		739,27				5,83
11-20.11.2022r.	0920	832,74	25.11.2022r.	26.01.2023r.	62	23,34
	0980	46,41				1,30
suma		879,15				24,64
21-31.12.2022r.	0920	1 031,53	08.01.2023r.	16.01.2023r.	7*	3,26
suma		1 031,53				3,26
Łącznie dochód przekazany po terminie		3 748,26				36,44

*W związku z faktem, że termin przypada na dzień ustawowo wolny od pracy - niedzielę zostaje przesunięty na 09.01.2023 r.(poniedziałek)

W przedmiotowej sprawie wyjaśnienia złożyła Pani Skarbnik informując, że „Gmina Trzebiechów przekazuje dochody z rozdziału 85502-0920 oraz 85502-0980 do budżetu państwa na podstawie otrzymanych dochodów z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiechowie. (...) nieterminowość przekazania dochodów spowodowana była nieobecnością księgowej GOPS i/lub kierownika GOPS (urlop lub choroba). Natomiast kwota dochodów 1 031,53 zł (85502-0920) została przekazana przez GOPS do Gminy (13.01.2023 piątek), dlatego urząd do budżetu państwa odprowadził otrzymane

³² Kalkulator odsetek od zaległości podatkowych dostępny na stronie internetowej <https://kalkulatory.gofin.pl/kalkulatory/kalkulator-odsetek-od-zaleglosci-podatkowych>

dochody 16.01.2023 (poniedziałek). Wpłata 0,03 zł została przekazana 1 dzień po terminie w związku z dokonaniem 24.01. błędnego przelewu. (...) Jeśli chodzi o kwotę 832,74 zł (par.0920) oraz 46,41 (par.0980) nie została przekazana do budżetu państwa w terminie z uwagi na przeoczenie (...)"³³

Zespół kontrolny przyjmuje wyjaśnienia w przedmiotowym zakresie jednocześnie wskazując, że po stronie UG leży obowiązek zapewnienia takiej organizacji pracy, aby dochody należne do budżetu państwa były odprowadzane w ustawowych terminach. Kontrolujący ustalili, że wysokość odsetek naliczonych od dochodów przekazanych po terminie wynosi 36,44 zł. W trakcie trwania czynności kontrolnych, tj. w dniu 13.04.2023 r. Jednostka kontrolowana dokonała zwrotu należnych odsetek.

W zakresie dokonywania należnych potrąceń ustalono, że dochody w rozdziale 85502 zostały odprowadzone w prawidłowej wysokości w części należnej dla budżetu państwa:

- §0920 (odsetki od świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego), gdzie 100% dochodów zostało odprowadzonych do LUW,
- §0980 (fundusz alimentacyjny), gdzie 60% dochodów zostało odprowadzonych do LUW, co pozostaje w zgodzie z art. 27 ust. 4 ustawy o p.o.u.d.a.³⁴.

V. SPRAWOZDAWCZOŚĆ BUDŻETOWA

Zgodnie z metodyką, kontrolą objęto sprawozdania kwartalne Rb-50, Rb-27ZZ i Rb-ZN za 2022 r. w zakresie zachowania terminów sporządzenia i przekazania do LUW, w tym za IV kwartał 2022 r. w zakresie prawidłowości sporządzenia i zgodności danych z ewidencją księgową. Dokonano następujących ustaleń:

- sprawozdania kwartalne Rb-50 (D,W) o dotacjach i wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, zostały terminowo przekazane do LUW. Dane ujęte w sprawozdaniach za IV kwartał 2022 r. zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową.
- sprawozdania kwartalne Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, zostały terminowo przekazane do LUW,
- sprawozdania kwartalne Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonywania przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych, zostały terminowo przekazane do LUW.

Dane ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ zostały przedstawione w sposób rzetelny i zgodny z ewidencją księgową w zakresie dochodów wykonanych, potrąconych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego oraz dochodów przekazanych. W zakresie należności oraz należności pozostałych do zapłaty (w tym zaległości) przedstawione dane są niezgodne z ewidencją księgową należności prowadzoną za pośrednictwem konta 240. Rozbieżność w przedmiotowym zakresie wynika z pomniejszenia należności wykazanych w sprawozdaniu o wartość dokonanych odpisów aktualizujących należności (konto 290) oraz pomniejszenia należności (kol. 5 sprawozdania Rb-27ZZ) o kwotę dochodów wykonanych, co w konsekwencji spowodowało błędne wykazanie kwot zaległości oraz danych uzupełniających do sprawozdania Rb-27ZZ. Wyjaśnień w przedmiotowej sprawie

³³ Pełna treść wyjaśnień znajduje się w aktach kontroli.

³⁴ 40% kwot należności stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela, o którym mowa w ust. 3a, a pozostałe 60% tej kwoty oraz odsetki stanowią dochód budżetu państwa.

udzieliła Pani Skarbnik informując, że „Gmina Trzebiechów sprawozdania zbiorcze sporządza na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek budżetowych. Pomniejszenie należności o kwotę odpisów aktualizujących należności (konto 290) wykazanych w sprawozdaniu Rb-27ZZ, wynikało z mylnej interpretacji przepisów ustawy o rachunkowości. Pomniejszenie należności (w tym zaległości) o podwójną kwotę dochodów wykonanych w paragrafie 0920 i 0980 było nieświadomym i niezamierzonym błędem osoby odpowiedzialnej za ewidencję księgową w GOPS”.

Dodatkowo w zakresie ZA wystąpiła niezgodność pomiędzy wykazanymi w sprawozdaniu należnościami, a ewidencją księgową na kwotę 1 486,50 zł. W wyjaśnieniach złożonych przez Kierownika GOPS czytamy, że „rozbieżność w zakresie należności z tytułu zaliczki alimentacyjnej wykazanej w sprawozdaniu RB 27ZZ IV kwartał 2022 r. na kwotę 172 385,07 zł a ewidencją księgową GOPS 2022 r. kwota 173 871,57 zł wynika z błędnego przeksięgowania przypisu i odpisu w księgach rachunkowych dotyczących zaliczki alimentacyjnej. Kwota różnicy 1 486,50 zł została wyksięgowana i sprostowana w księgach rachunkowych pod datą 31 marca 2023 r.”.

Konsekwencją powyższych nieprawidłowości jest wykazanie w sprawozdaniu Rb-ZN za 2022 r. błędnych kwot należności.

Zespół kontrolny wskazuje, że zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r.poz.144) kierownicy jednostek są zobowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zaś kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wykazane w sprawozdaniu Rb-27ZZ dane w zakresie „należności”, zgodnie § 6 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 37 do ww. rozporządzenia, winny obejmować salda początkowe (należności pozostałych do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów należności z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy, po zmniejszeniu ich o kwoty odpisów.

Z kolei odpisy aktualizujące należności (konto 290) służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności wątpliwych, dokonanych w odniesieniu do należności wymienionych w art. 35b ust.1 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 120). Odpisy aktualizujące należności zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy o rachunkowości, korygują wykazywane w aktywach bilansu należności, do których te odpisy zostały dokonane. W opinii kontrolujących odpis aktualizujący należności nie powinien pomniejszać należności wykazywanych w sprawozdaniu Rb-27ZZ. Powyższe znajduje potwierdzenie w piśmie Ministerstwa Finansów³⁵ z którego wynika, że „(...) w kolumnie" Należności" Rb-27S powinna być ujmowana pełna wartość przypisanych należności z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy, nie pomniejszona o odpisy aktualizujące należności (...). Zasada ta powinna dotyczyć także sporządzania sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego”.

Mając na uwadze powyższe Zespół kontrolny wskazuje, że zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 289 ze zm.), naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest wykazanie w sprawozdaniu danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

³⁵ Pismo Ministerstwa Finansów z dnia 24 marca 2009 r. znak ST2-4834-51/SZH/2009/363

Wyjaśnienie udzielone w przedmiotowym zakresie nie zwalnia Jednostki kontrolującej z obowiązku złożenia stosownego zawiadomienia do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

VI. PODSUMOWANIE

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano w oparciu o następujące ustalenia:
Nieprawidłowość:

1. Wykazanie w sprawozdaniu Rb-27ZZ danych niezgodnych z ewidencją księgową w zakresie należności oraz należności pozostałych do zapłaty (s.12-13)

Uchybienia:

1. Nie dostosowano zasad (polityki) rachunkowości funkcjonujących w GOPS w Trzebiechowie do obowiązującego stanu prawnego (s.8).

2. Część dochodów należnych dla budżetu państwa w rozdziale 85502 na łączną kwotę 3 748,26 zł została przekazana z przekroczeniem terminów określonych w art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych (s. 11-12).

Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości był nieświadomy i niezamierzony błąd ludzki, brak skutecznego nadzoru kierownika jednostki kontrolowanej nad prawidłową realizacją powierzonych zadań podległym pracownikom oraz brak właściwego stosowania wyszczególnionych w treści niniejszego dokumentu przepisów prawa.

Skutkiem wykazania w sprawozdaniu Rb-27ZZ danych niezgodnych z ewidencją księgową jest zawiadomienie Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych o stwierdzonej nieprawidłowości.

Za stwierdzoną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Trzebiechów oraz Skarbnik Gminy na podstawie art. 53 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305, Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.).

Celem uniknięcia w przyszłości nieprawidłowości i uchybień zalecam³⁶:

1. Wykazywanie w sprawozdaniu danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
2. Dostosowanie zasad (polityki) rachunkowości funkcjonujących w GOPS do obowiązującego stanu prawnego.
3. Przekazywanie dochodów do budżetu państwa w ustawowych terminach.

W związku z powyższym oczekuję w terminie 10 dni liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń oraz podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia³⁷.

WOJEWODA LUBUSKI

Władysław Dajczak

³⁶ art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224)

³⁷ art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U.2020.224)